

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1. Titlul proiectului de act normativ

Lege privind detașarea experților naționali la instituțiile comunitare

Secțiunea a 2-a.

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

Urmare aderării României la Uniunea Europeană a apărut oportunitatea promovării cetățenilor români în instituțiile comunitare, pe posturi de **experți naționali detașați**. Detașarea experților naționali are avantajul menținerii acestora în administrația publică română (în situația în care persoana este detașată din cadrul unei autorități sau instituții publice din România), după finalizarea perioadei de detașare, spre deosebire de personalul care lucrează permanent în instituțiile comunitare.

Regimul juridic aplicabil experților naționali detașați la Comisia Europeană este reglementat de Decizia Comisiei Europene nr.6866/2008 care prevede ca expertul național detașat să **rămână în serviciul angajatorului român pe toată perioada detașării cu păstrarea drepturilor salariale convenite funcției ocupate**. Experții naționali români detașați la instituțiile comunitare **își păstrează raporturile de serviciu sau raporturile de muncă, după caz, cu angajatorul din România, pe toată perioada detașării**. Expertul național detașat își desfășoară activitatea în interesul instituției comunitare la care a fost detașat și este obligat să respecte reglementările comunitare și reglementările interne ale instituției respective. Într-un mod asemănător sunt reglementate și aspectele privind regimul aplicabil experților și militarilor naționali detașați pe lângă Secretariatul General al Consiliului prin Decizia 2007/829/CE a Consiliului privind regimul aplicabil experților și militarilor naționali detașați pe lângă Secretariatul General al Consiliului și de abrogare a Deciziei 2003/479/CE.

Detașarea experților naționali în cadrul instituțiilor comunitare este **necesară și benefică pentru România** și trebuie să devină o prioritate. Acest lucru va facilita, pe de o parte, accesul la procesul de pregătire a propunerilor politice și legislative ale instituțiilor comunitare, iar pe de altă parte, ar genera o creștere semnificativă a capacității administrației publice din România.

Detașarea funcționarilor publici, ca instituție juridică, este reglementată de art.89 din Legea nr.188/1999 *privind statutul funcționarilor publici*, republicată, și constituie o modalitate de modificare a raporturilor de serviciu care se dispune **în interesul autorității sau instituției publice în care urmează să își desfășoare activitatea funcționarul public, pentru o perioadă de cel mult 6 luni**. În cursul unui an calendaristic un funcționar public poate fi detașat mai mult de 6 luni numai cu acordul său scris. Legea nr.188/1999 prevede de asemenea și faptul că **detașarea se poate dispune dacă pregătirea profesională a funcționarului public corespunde atribuțiilor și responsabilităților funcției publice, cu respectarea categoriei, clasei și gradului profesional al funcționarului public**.

După cum rezultă din dispozițiile legale menționate, în legislația privind funcția publică și funcționarii publici detașarea este permisă **numai pentru îndeplinirea unei alte funcții care**

implică exercițiul puterii sau autorității publice în înțelesul Legii nr.188/1999 sau al Legii nr.80/1995, referindu-se implicit numai la funcții din cadrul autorităților și instituțiilor publice din România.

În referire la sistemul instituit de **Legea nr. 53/2003 privind Codul Muncii**, cu modificările și completările ulterioare, menționăm faptul că detașarea personalului contractual din cadrul autorităților și instituțiilor publice sau de la angajatori persoane fizice sau juridice din România comportă următoarele aspecte:

- pe durata detașării salariatul **își păstrează funcția și toate celelalte drepturi** prevăzute în contractul individual de muncă;
- detașarea este actul prin care se dispune schimbarea temporară a locului de muncă, **din dispoziția angajatorului**, la un alt angajator, **în scopul executării unor lucrări în interesul acestuia;**
- detașarea poate fi dispusă **pe o perioadă de cel mult un an**, perioadă ce **poate fi prelungită din 6 în 6 luni**, cu acordul ambelor părți;
- salariatul detașat **are dreptul la plata cheltuielilor de transport și cazare**, precum și la o **indemnizație de detașare**, în condițiile prevăzute de lege sau de contractul colectiv de muncă aplicabil;
- **drepturile** convenite salariatului detașat **se acordă de angajatorul la care s-a dispus detașarea.**

Și în acest caz pot fi observate diferențe între principiile detașării stabilite prin reglementarea națională și reglementările specifice instituțiilor comunitare, în special în ceea ce privește inițiativa detașării sau plata drepturilor salariale.

Se poate lua în discuție și o eventuală aplicare a prevederilor cuprinse în H.G. nr.518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere că obiectul de reglementare al acestui act normativ pare a fi compatibil cu situația creată prin detașarea unor experți naționali la instituții comunitare. Un element de similitudine între cele două situații este cel al participării personalului din cadrul unor autorități sau instituții publice la activități în afara teritoriului României. Cu toate acestea, în vreme ce activitățile ce pot fi desfășurate în străinătate de către personalul ce intră sub incidența prevederilor H.G. nr.518/1995, prevăzute în mod expres la art.1 din acest act normativ, sunt exclusiv în interesul autorității sau instituției publice care i-a trimis, activitățile ce pot fi desfășurate de către experții naționali detașați la instituții comunitare, prevăzute în reglementările specifice instituțiilor comunitare respective, sunt în mod exclusiv în interesul instituției comunitare unde este detașat expertul național. Apare astfel un element de diferență esențial între cele două situații care atrage în mod inevitabil imposibilitatea aplicării prevederilor H.G. nr.518/1995 în situația experților naționali detașați la instituții comunitare.

În considerarea aspectelor precizate, apare drept necesară reglementarea statutului juridic al experților români detașați la instituțiile comunitare printr-un act normativ special, în care să fie stabilite raporturile juridice dintre expertul detașat și „angajatorul” din România de la care a fost detașat, regimul juridic aplicabil postului pe care îl ocupa expertul înainte de a se efectua detașarea, precum și drepturile de care beneficiază în țară experții naționali detașați pe perioada detașării.

În concluzie, deși în conținutul reglementărilor specifice instituțiilor comunitare se utilizează termenul **detașare**, constatăm că în legislația națională această instituție implică un regim juridic distinct, aplicabil fiecărei categorii de personal. Lipsa unei reglementări unitare, care

să asigure acoperirea situațiilor juridice vizate creează necesitatea elaborării unui proiect de act normativ care să reglementeze regimul juridic aplicabil detașării experților naționali la instituții comunitare.

Oportunitatea pe care o au funcționarii publici din administrația românească dar și specialiști din diferite domenii de a beneficia de stagii care să le asigure cunoașterea nemijlocită a realităților și practicilor la nivel european aduce un beneficiu pe termen lung sectorului public și privat din România.

La momentul actual nu există o soluție unitară cu privire la problematica detașării experților naționali, ceea ce determină o abordare neunitară la nivelul întregii administrații publice din România. Această situație poate conduce la **nerespectarea angajamentelor** asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene și **poate avea repercusiuni** asupra imaginii externe. În aceste condiții, este necesară consolidarea capacității administrative de gestionare a resurselor umane, prin specializarea structurii de personal, creându-se în acest fel premisele îndeplinirii angajamentelor României asumate ca stat membru al Uniunii Europene.

2. Schimbări preconizate

În scopul evitării limitării accesului specialiștilor români la posturi de experți naționali detașați și pentru asumarea de către România a calității de stat membru inclusiv prin participarea experților naționali detașați la activitatea instituțiilor comunitare, este necesară o reglementare unitară și coerentă la nivel național în vederea detașării în bune condiții a experților naționali la instituțiile comunitare.

Având în vedere situația prezentată, precum și prevederile actelor normative menționate mai sus, prezentul proiect de act normativ are în vedere următoarele aspecte:

- obligația candidaților la concursul pentru ocuparea unui post de expert național de a **solicita acordul reprezentantului legal** al persoanei juridice unde își desfășoară activitatea **anterior datei de începere a procedurilor corespunzătoare selecției;**
- **obligațiile angajatorului;**
- regimul juridic aplicabil posturilor pe perioada detașării experților naționali detașați;
- drepturile de care beneficiază experții naționali români detașați **în țară**, pe perioada detașării.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Nu este cazul.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3. Impactul social

Detașarea experților naționali în cadrul instituțiilor comunitare are un dublu rol: de a furniza expertiză sectorială în cadrul instituțiilor europene sau agențiilor Uniunii Europene și de a consolida la întoarcere, prin experiența acumulată, administrația publică din România.

Astfel se apreciază că lărgirea bazei de selecție a persoanelor care pot participa la concursul pentru ocuparea unui post de expert național detașat determină inclusiv o creștere a gradului de atractivitate a funcției publice și a posturilor contractuale și contribuie la obiectivul declarat de creștere a calității serviciilor publice.

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Pe termen scurt nu se poate face o previzionare exactă a efortului bugetar având în vedere multitudinea variabilelor care trebuie luate în calcul, cum ar fi: numărul de solicitanți, salariul acestora, contribuțiile la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale, durata detașării și numărul de angajați temporar pe posturile rămase vacante.

Numărul de posturi vacante la nivelul instituțiilor comunitare este stabilit pentru exercițiul bugetar 2005 - 2010 astfel încât nu se poate previziona impactul financiar pe termen lung.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Nu este cazul.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Decizia Comisiei Europene C(2008)6866 de stabilire a regulilor privind detașarea la Comisie a experților naționali și a experților naționali în stagiul de formare profesională Decizia 2007/829/CE a Consiliului privind regimul aplicabil experților și militarilor naționali detașați pe lângă Secretariatul General al Consiliului și de abrogare a Deciziei 2003/479/CE

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Nu este cazul.

4. Evaluarea conformității

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Este necesară avizarea proiectului de către Consiliul Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice în conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este necesară o perioadă de tranziție pentru aplicare și nici elaborarea unor acte normative suplimentare.

2. Alte informații

Nu este cazul.

Prezentul proiect de act normativ a fost însușit de toate instituțiile interesate.

**VICEPRIM-MINISTRU
MINISTRUL ADMINISTRAȚIEI ȘI
INTERNELOR**

Dan NICA

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI
NAȚIONALE A FUNCȚIONARILOR
PUBLICI**

Andras SZAKAL

**MINISTRUL AFACERILOR
EXTERNE**

Cristian DIACONESCU

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE**

Marian SÂRBU

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Mihai STĂNIȘOARĂ

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE

Gheorghe POGEA

**DEPARTAMENTUL PENTRU
AFACERI EUROPENE**

Vasile PUȘCAȘ

**MINISTRUL JUSTIȚIEI ȘI LIBERTĂȚILOR
CETĂȚENEȘTI**

Marian – Cătălin PREDOIU